

DEVİRİM ERBİL

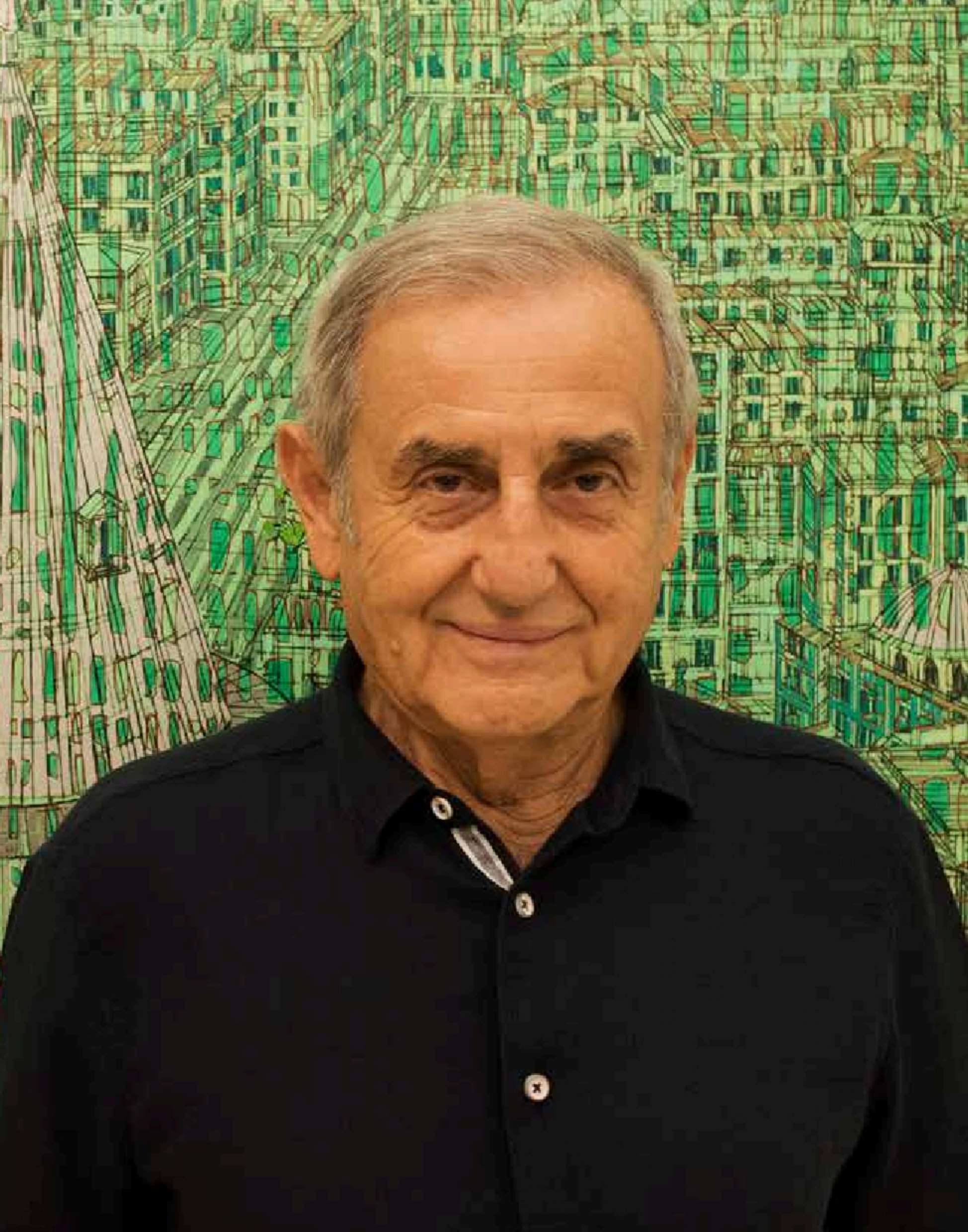
*Contemporary
Istanbul*

2018

DEVİRİM ERBİL

RESİMDE “DEVİRİM” RİTMİN SİMÜLASYONU

Yalın Alpay

Devrim Erbil resimleri, sanat uzmanı olmayan gözleri dahi büyüler. Oysa bu yapıtlar, bilinçli bakışlar için çok daha fazlasını sunar. Erbil’in doğa soyutlamalarında, iki boyutlu Anadolu çeşitlemelerinde ve grafik öğeler barındıran İstanbul resimlerinde, minyatürden hat sanatına, modernist soyutçuluktan kavramsal sanata uzanan, geçmişle bugün ve Batı’yla Doğu arasına saçılmış geniş bir sanat tarihi retrospektifi yatar.

Erbil bu retrospektifi, kendi özgün biçemi ile aşılır. Yaşamı zihne düşürmeye yönelik her girişimin çaresiz yenik bir tasarımı olduğu, varoluş gereği yaşamı tam olarak kavrayamadığımız bir evrende, kavranılamayanı resmetmeye girişir. Erbil’in kendisine biçtiği ödev, resmine model olarak kullandığı varlıkların, kendilerini gözlere açmayan özlerini resmetmektir.

Ressam, yaşamın kavrayamadığımız özünde, kendisini duyularımızdan gizleyen bir görünmeyen var olduğu kanısındadır: r i t i m. Bu nedenle her bir Erbil resmi, dönüp dolaşıp aynı düşüncenin temsiline soyunur: özün ritmi’nin betimlenmesi.

Erbil’in başlı başına bir resim nesnesi olarak titreşimlerden ve kıpırtılardan ürettiği ritim, yaşama ilişkin soyutlamanın, resim halinde somutlaştırılmasının aracıdır. Erbil sanatsal bu dönüşümü, kendisi de soyut bir enstrüman olan çizginin üzerine yükler. Resminin kurucu ögesi olan çizgilerin son derece ayrıntılı örgüsü,

düzenli yinelemelerden oluşan çeşitli titreşimler yayarak Erbil'e özgü ritmi oluşturur. Renk ya da ışığın, Erbil'in ritim yaratımında neredeyse hiçbir rolü yoktur. Her şey çizginin güdümündedir. Ürettiği çizgisel ağlar, iki boyutlu ve düzlemsel bir ritmik düzenin işaretlerine dönüşürler. Ritim, Erbil evreninde yinelemelerle güçlenir. Her bir yinelenen figürde amaç tekrarlamak değil, ritmi görünür kılmaktır.

Resimlerindeki son derece ayrıntılı çizgilerin ödevi, varlığın görünüşüne ilişkin detayların resme taşınması değildir. Bunlar, Erbil'in resim dilinin özelliği olarak, bizzat kendi resminin ayrıntılarıdır. Ressamın özgün plastik dilinin ve estetiğinin resimsel ifadesidir. Çizgiyi, görmek/göstermek istediğine ilişkin yaptığı seçimleri vurgulama aracı olarak ortak algının önüne sunar. Erbil, somut yaşamda karşımıza hiçbir zaman konturuyla çıkmayan varlıkları, çizgilerle birbirlerinden ayırır fakat onları çizgilerin içerisine sıkıştırılmaz, ironik bir şekilde onları çizgilerle çerçeveler fakat resme yine çizgileri aracılığıyla kattığı ritim ve titreşimlerle onları sınırsızlaştırır: sınırlayan çizgilerle, sınır tutamayanı ele almaya girişir. Farklı pek çok açılarda kesişerek, üst üste binen, çeşitli uzunluk ve kalınlıklardaki yüzlerce, binlerce çizgi, ilk anda kendilerini tesadüfi ve entropik bir iklimin rastgele bileşenleri gibi sunsalar da, bilinçli bir tutumun ürünleridirler. Erbil'de her yüzey, bir plan dolayımında kozmosa ulaşacak şekilde tasarlanmıştır.

Renk kullanımında çizgilerinde olduğu kadar karmaşık, ayrıntılı ve grift değildir. Aksine çok renkli armonilerden kaçınır ve monokrom bir armoniyle ritim tutar. Tek bir rengi, farklı tonlarda kullanarak zenginleştirmeyi tercih eder. Bu zenginleştirmeyi seçtiği ana rengin şiddetini, valörünü, kromasını, doygunluk derecesini farklılaştırarak inşa eder. Renkler arasında kontrastlar üretmektense, ana rengin varyasyonlarına yönelir ve her bir resmini bir ana renkle özdeşleştirir. Renk, Erbil'de, çizginin emrindedir.

Erbil'in ışık kullanımı, resimlerinde gölge alanları yok etmeye yöneliktir. Ressamın tüm iyimserliğiyle her şey aydınlanmıştır, ışığın resimden çekildiği tek bir boşluk dahi yoktur. Ya resmettiği hiçbir şeyin hacmi yoktur, ya tüm figürleri ve soyut yaratımları doğrudan doğruya kendi içlerinden

aydınlanmaktadır, ya da ışık tüm resimlerinde resmin tüm bileşenlerine tam karşıdan gelmektedir. Bunun biçimsel nedeni, Erbil'in üç boyutlu resmetmeyi reddederek, iki boyutlu yüzey etkisi yakalamak istemesidir.

Söz konusu durumun düşünsel nedeni ise, Erbil'in resimlerinde varlıklar dünyasının değil, idealar dünyasının temsillerini üretmeye çalışması, ritimleri ve titreşimleri resmetme girişimi ve bu bağlamda öz'ü resmetmeyi amaçlamasıdır. Zaman, mekan ve ışıktan arındırılmış olan öz'e ışık düşürülemez zira ışıyan bizzat öz'ün kendisidir. Erbil, ideal olanı, en ideal ışıklandırma altında resmeder. Ve öz'ü açığa çıkarmak istediği için, öz'e ilişkin hiçbir şeyin gölgede kalmamasını arzuladığından, gölgeyi kullanmaz. Bu da ışığın ancak öz'ün kendisinden gelmesiyle mümkündür.

Erbil, betimlediği nesnenin temsiline değil, betimleme yönteminin kendisine odaklanır. Onda konu yerine, konunun nasıl resmedildiği önceliklidir. Erbil, dış dünyanın değil, resmin ressamıdır. Onun iddiası, öz'ün ritmini salt bir resim olarak vermektir. Bu ritim dünyasında her şey hem olabildiğince yabancı hem de şaşırtıcı derecede tanıdaktır. Erbil dışarıyı, her insanda içkin olarak bulunan a priori diyarından yola çıkarak betimlemiştir. Bu nedenle Erbil'in resim malzemeleri fırça, boya ve tuval kadar, ortak duygular, ortak akıl ve ortak tindir.

Konu seçimlerini taşıyıcı bir araçtan ibaret görür ve onları önemsemez. Seçimleri sınırlıdır, dönüp dolaşıp aynı konuları resmeder. Konularını bilinçli olarak en genel, en geniş ve en öyküsüz olanlardan oluşturur. İzleyiciyi yönteminin odağına taşımak için, temanın kendisini olabildiğince iddiasızlaştırır. Konuları bir elin parmaklarını geçmez: ağaçlar, kuşlar, Anadolu kasabaları, İstanbul ve belki bir kaç da oto/portre. Tümü bu kadardır.

Erbil, "Doğa resimleri" olarak adlandırdığım "ağaçlar" ve "kuşlar" temalarında, nesne olarak ağaçlardan ve kuşlardan ritim kuran bileşenler olarak yararlanır. Uçuşan yapraklara benzeyen kuşlar ile rüzgarda havalanan kuşlara benzeyen yapraklar resmederek, kimi zaman da ağaçları kuşlara, dallara ve yapraklara tutunum sağlayan gövde göreviyle resmine dahil ederek, onların görüntülerini değil, oluşturdukları ritmi amaçlar. Bu resimler ritim oluşturmaya katkı vermeyen tüm görüntüleri dışlarlar.

Devrim Erbil'in "Tinsel resimleri" diye isimlendirdiğim "Anadolu Kasabaları" ve "İstanbul" konularında ise ritim, mimari yapıtları temsil eden karmaşık ve grift çizgilerin taşıyıcılığına bırakılmıştır. Erbil, bu resimlerinde de zaman zaman ağaç yapraklarının ve kuşların ritim oluşturuocu etkilerine başvurmakla birlikte, ritmi, aslen mimari öğeler aracılığıyla elde eder.

Erbil böylece, titreşimlerden bir ritim inşa ederken, aslında temsillerden bir simülasyon inşa eder. Olmayanın – ya da varlığı kuşkulu olanın – bir simülasyonu olarak kendisini gösteren Erbil resmindeki temsil edilen, varlığının duyulara kapalı olmasından ötürü hiçbir zaman kendisini imleyen işaretler ya da göstergelerle gerçek bir örtüşme göstermez. Buradaki soyutlama, zorunlu olarak simgesel çizgilerden örölmüş bir simülasyondan başka bir şekilde bir gösterge kılığına giremez. Bu nedenle Erbil'in her resmi aynı zamanda bir simülasyondur: ritmin simülasyonu.

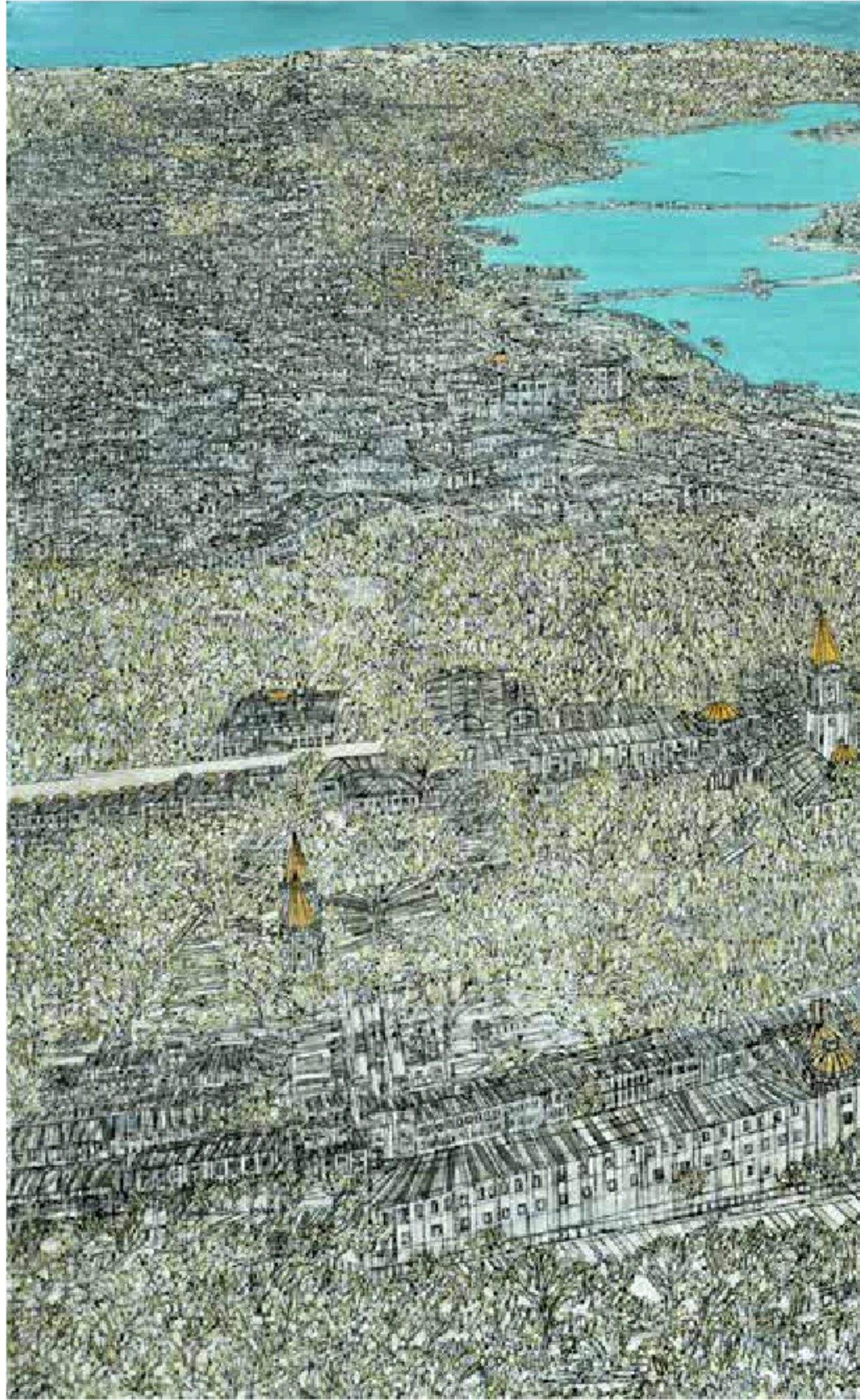

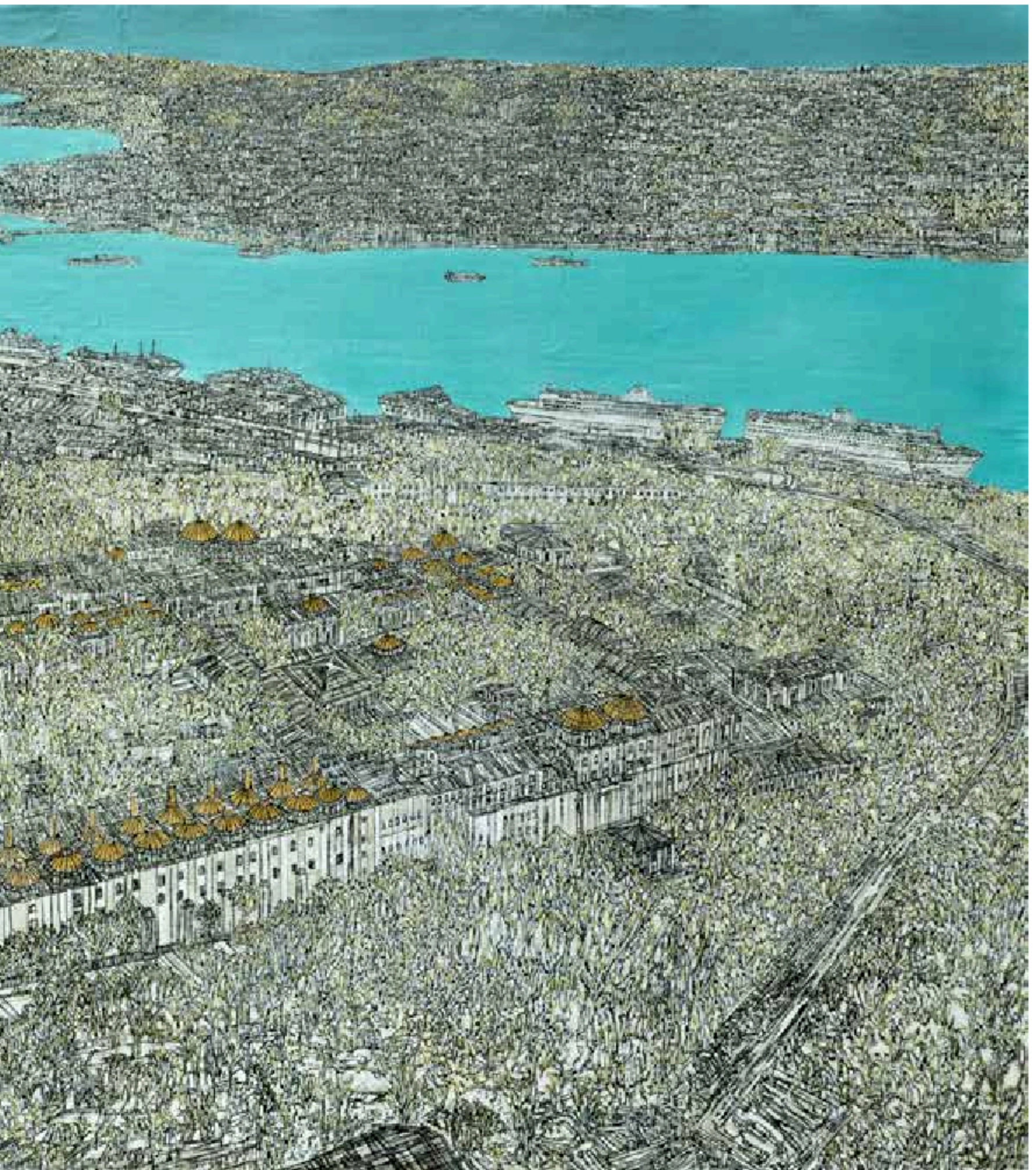

İstanbul Tutkusu Üstüne
Çeşitlemeler: 1, 2018
Tuval üzerine yağlıboya
150 x 150 cm

İstanbul Topkapı'dan
Haliç'e Bakış, 2018
Tuval üzerine yağlıboya
300 x 200 cm

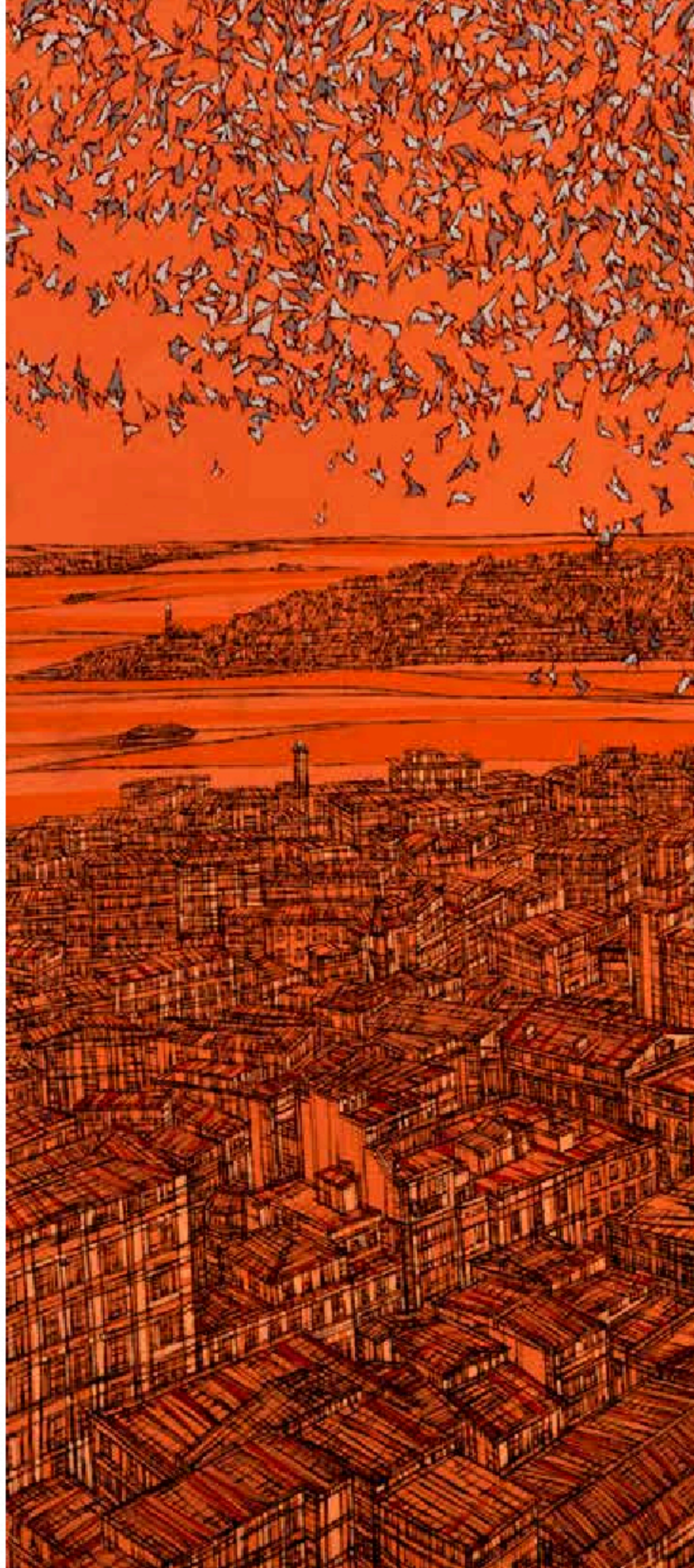

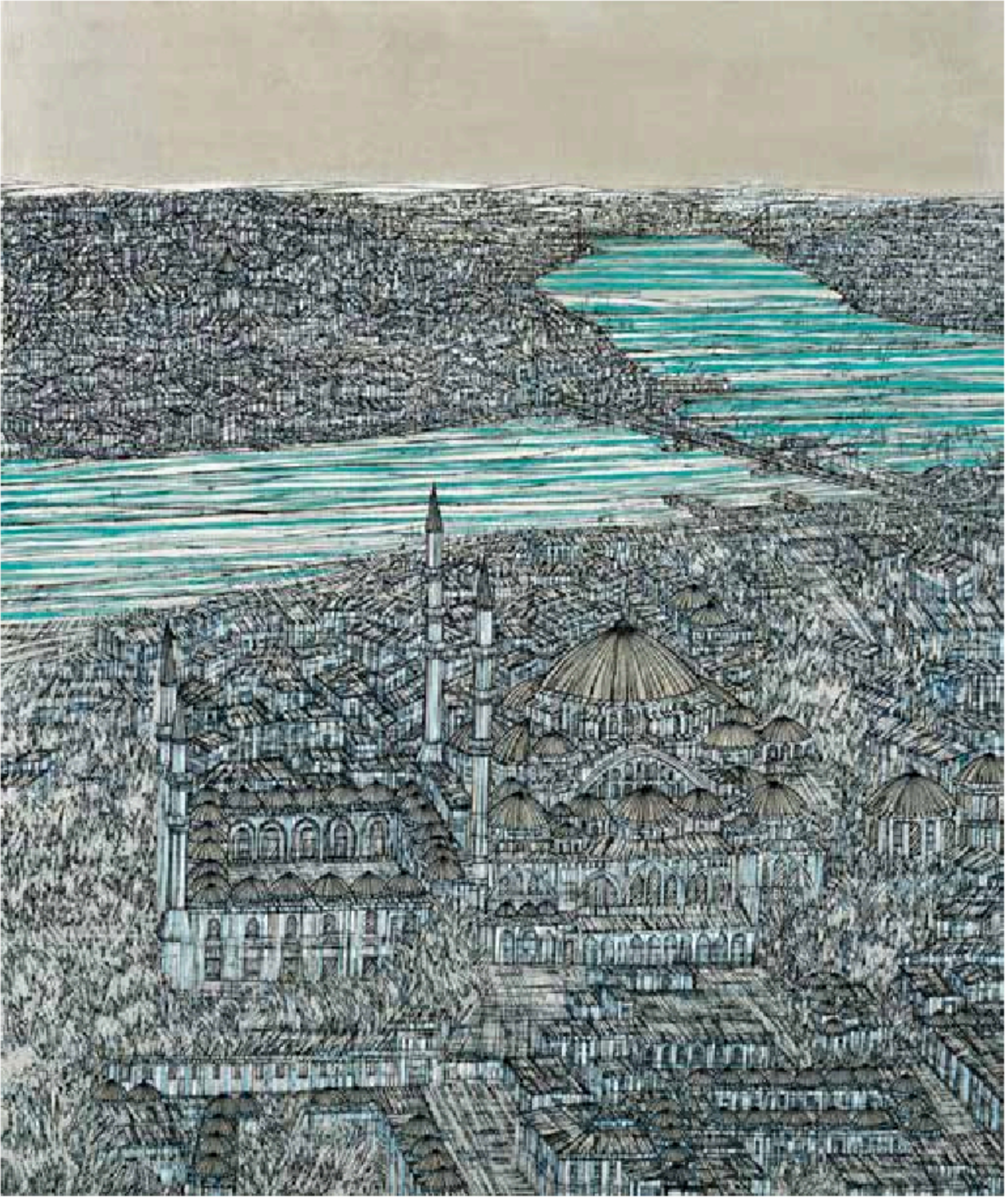

İstanbul Tutkusu Üstüne
Çeşitlemeler: 2, 2018
Tuval üzerine yağlıboya
105 x 105 cm

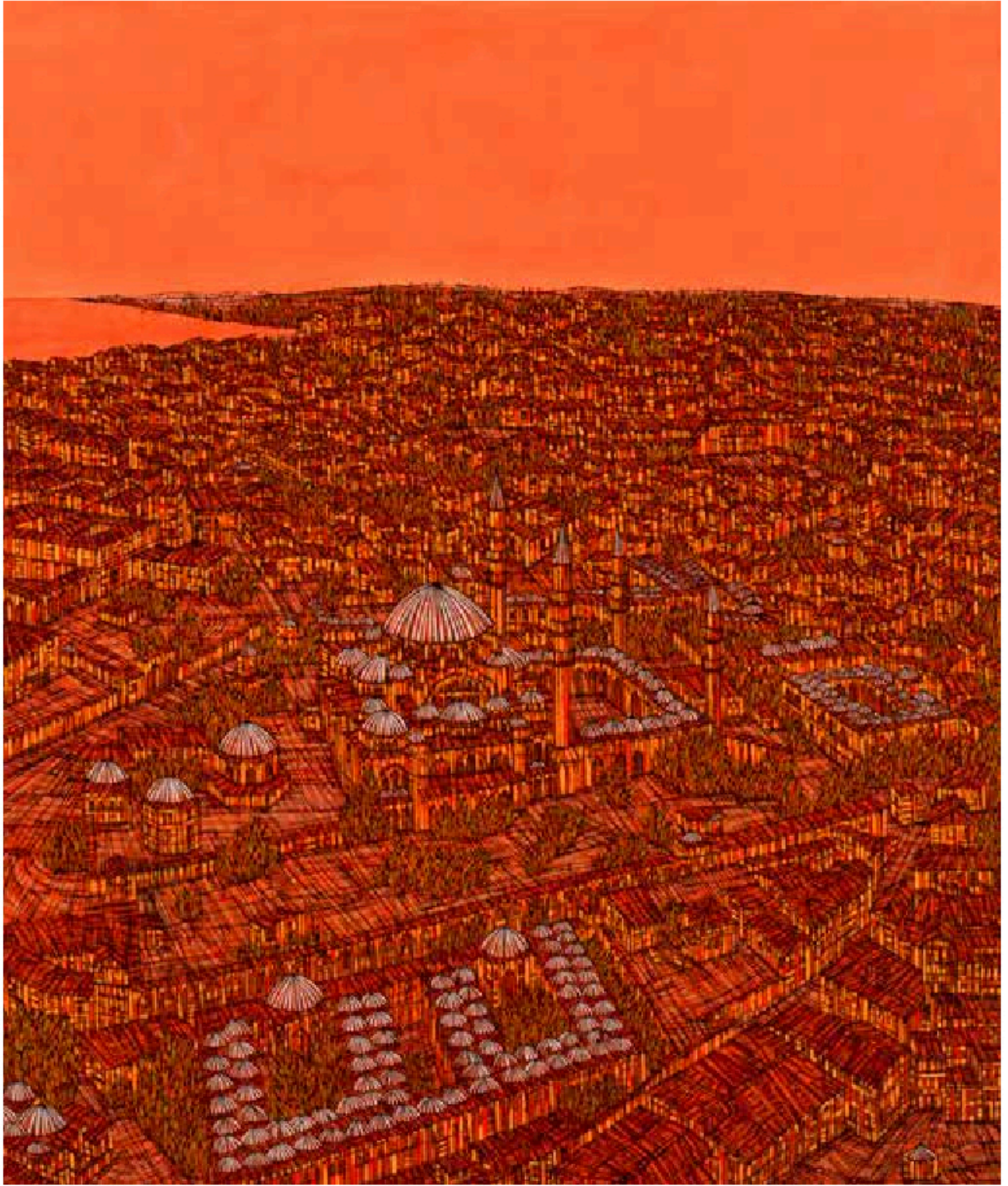
İstanbul Tutkusu Üstüne
Çeşitlemeler: 3, 2018
Tuval üzerine yağlıboya
100 x 120 cm

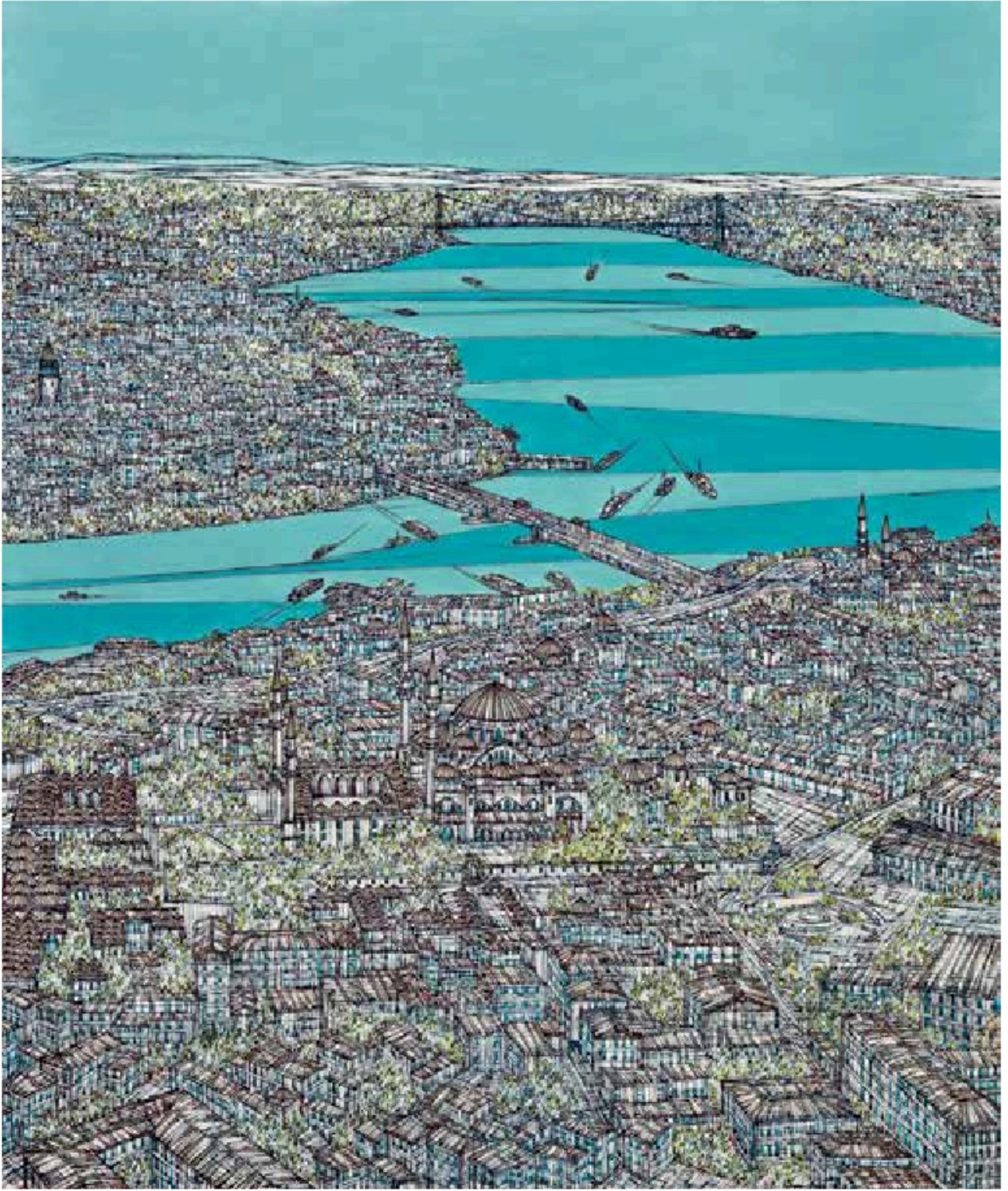

İstanbul Tutkusu Üstüne
Çeşitlemeler: 4, 2018
Tuval üzerine yağlıboya
120 x 100 cm

İstanbul Tutkusu Üstüne
Çeşitlemeler: 5, 2018
Tuval üzerine yağlıboya
120 x 100 cm

İstanbul Tutkusu Üstüne
Çeşitlemeler: 7, 2018
Tuval üzerine yağlıboya
100 x 120 cm

İstanbul Tutkusu Üstüne
Çeşitlemeler: 8, 2018
Tuval üzerine yağlıboya
120 x 100 cm

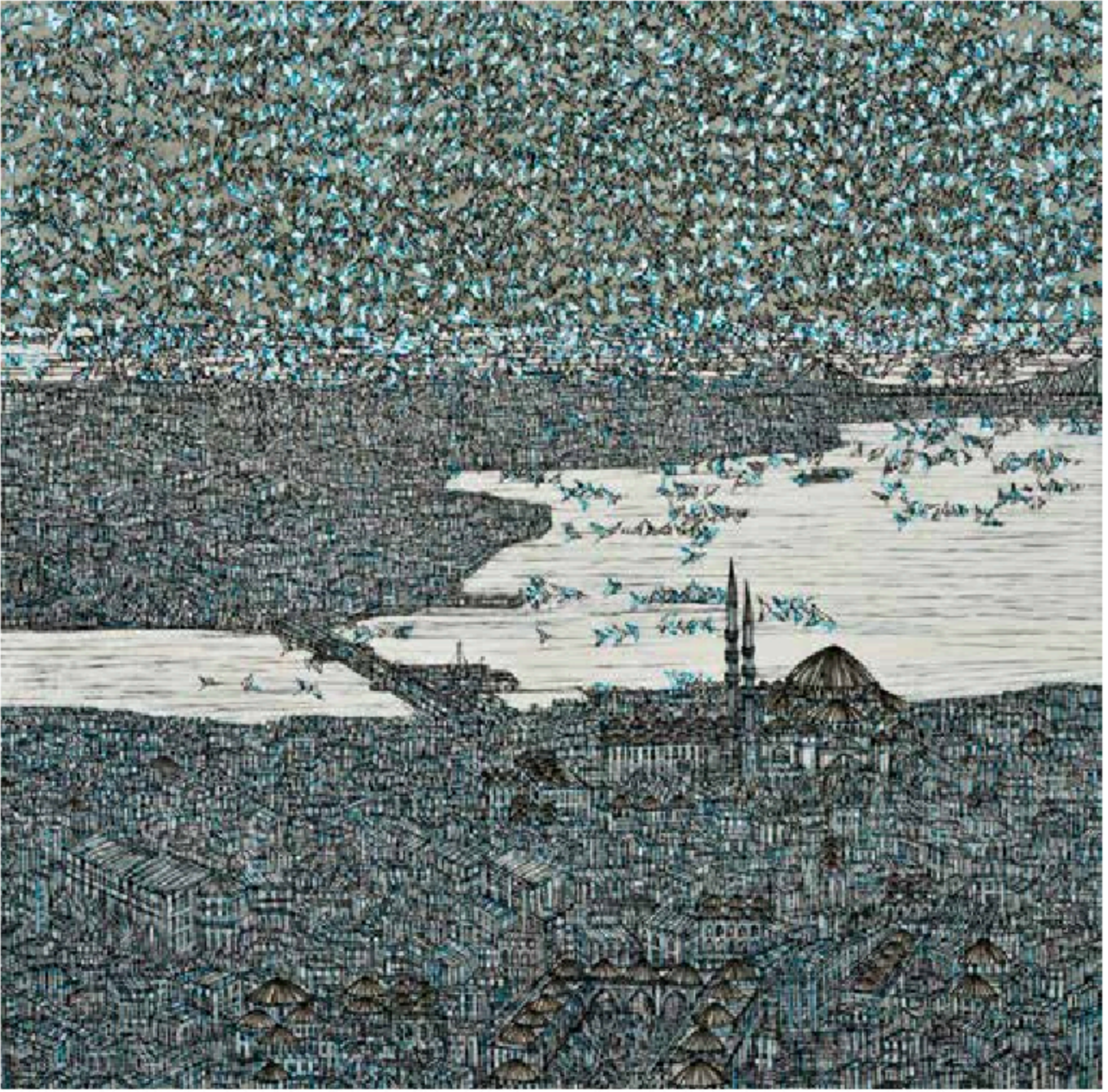

İstanbul ve Kuşlar-Sarı, 2018
Tuval üzerine yağlıboya
105 x 105 cm

İstanbul Mavi ve Kuşlar, 2018
Tüval üzerine yağlıboya
105 x 105 cm

İstanbul ve Kuşlar - Yeşil, 2018
Tuval üzerine yağlıboya
100 x 120 cm

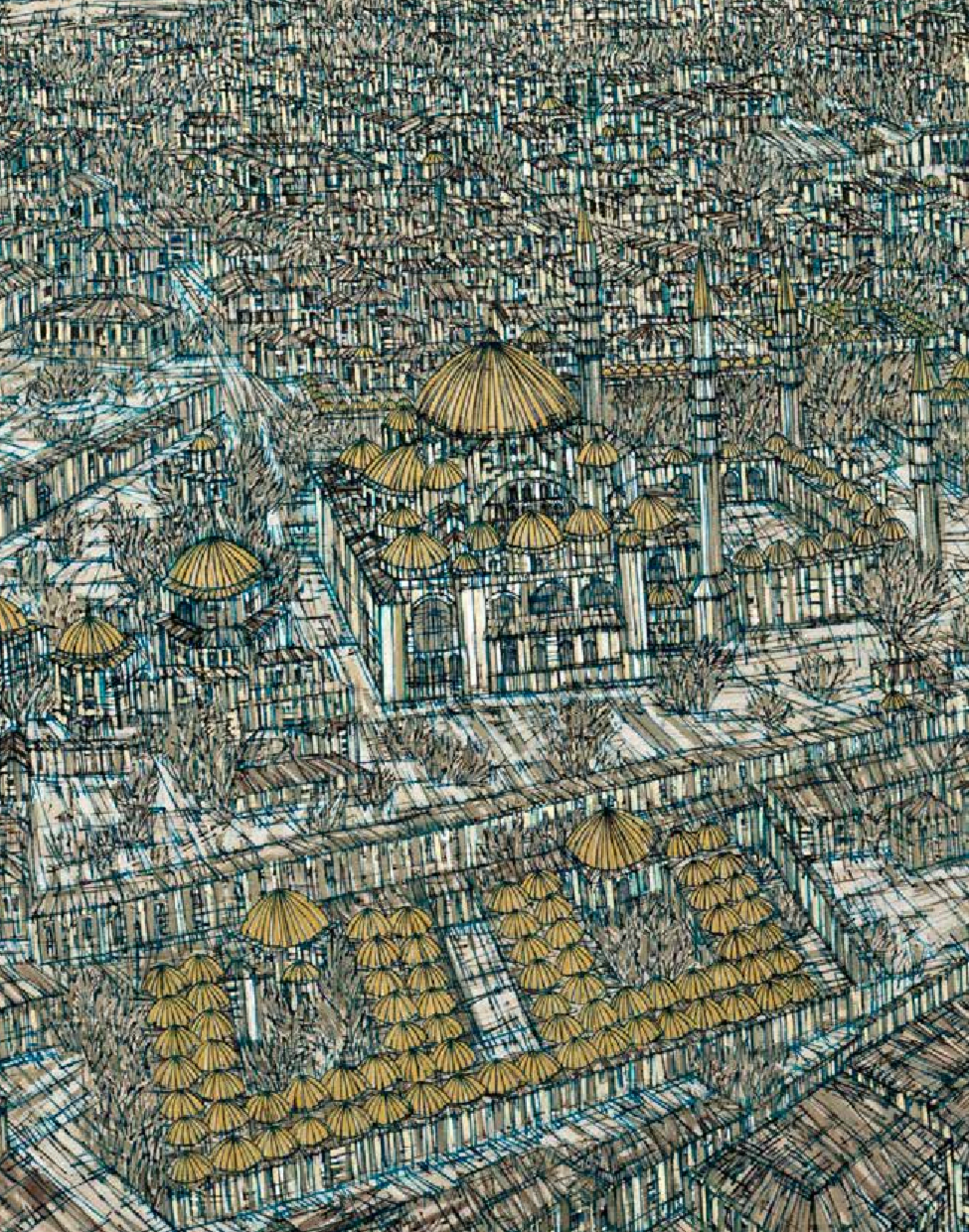
İstanbul Tutkusu Üstüne
Çeşitlemeler: 9, 2018
Tuval üzerine yağlıboya
80 x 100 cm

İstanbul Tutkusu Üstüne
Çeşitlemeler: 10, 2018
Tuval üzerine yağlıboya
80 x 100 cm

İstanbul Tutkusu Üstüne
Çeşitlemeler: 10, 2018
Tuval üzerine yağlıboya
80 x 100 cm (Detay)

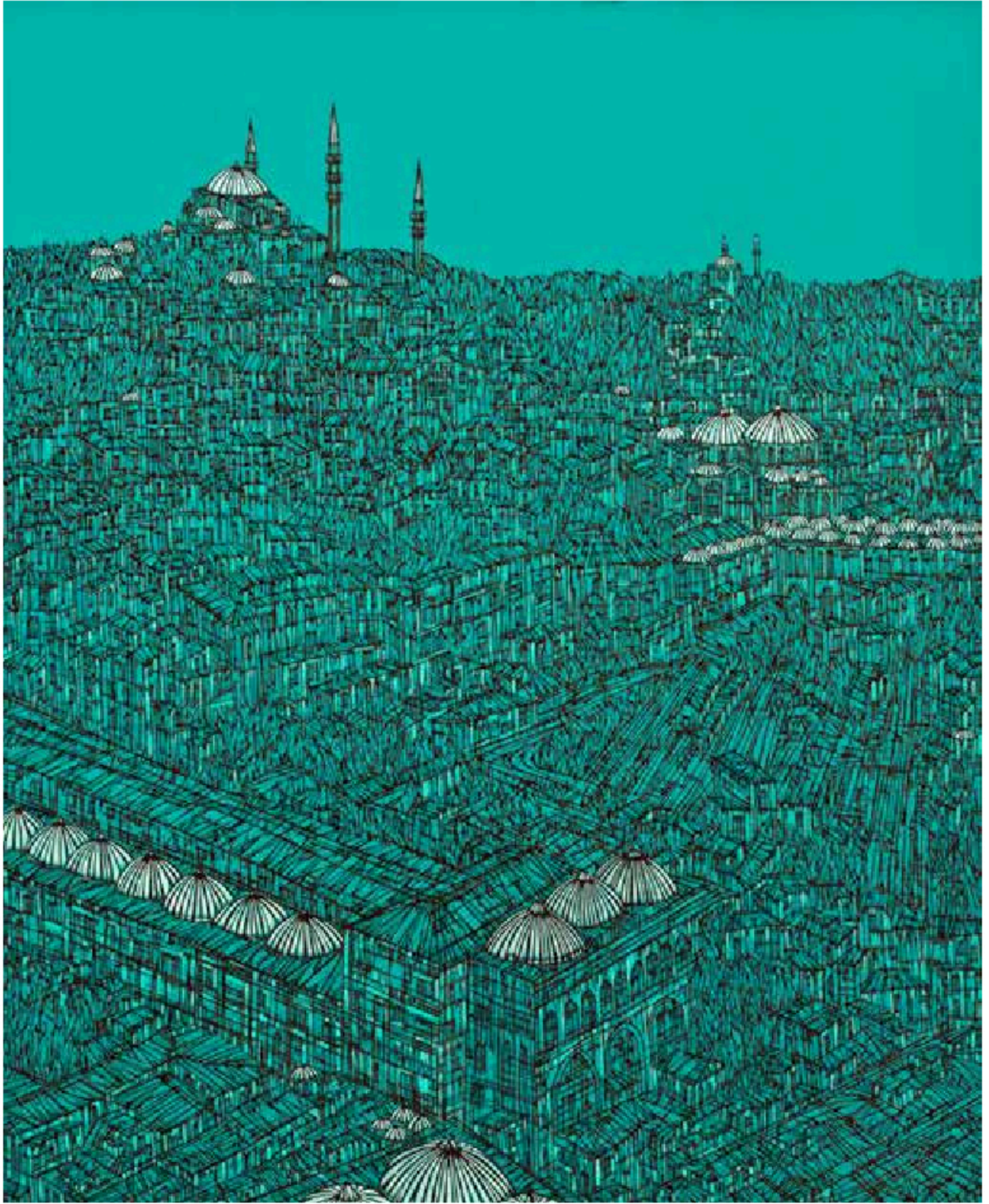
İstanbul Tutkusu Üstüne
Çeşitlemeler: 6, 2018
Tuval üzerine yağlıboya
110 x 110 cm

İstanbul Galata ve Kuşlar, 2018
Tuval üzerine yağlıboya
80 x 100 cm

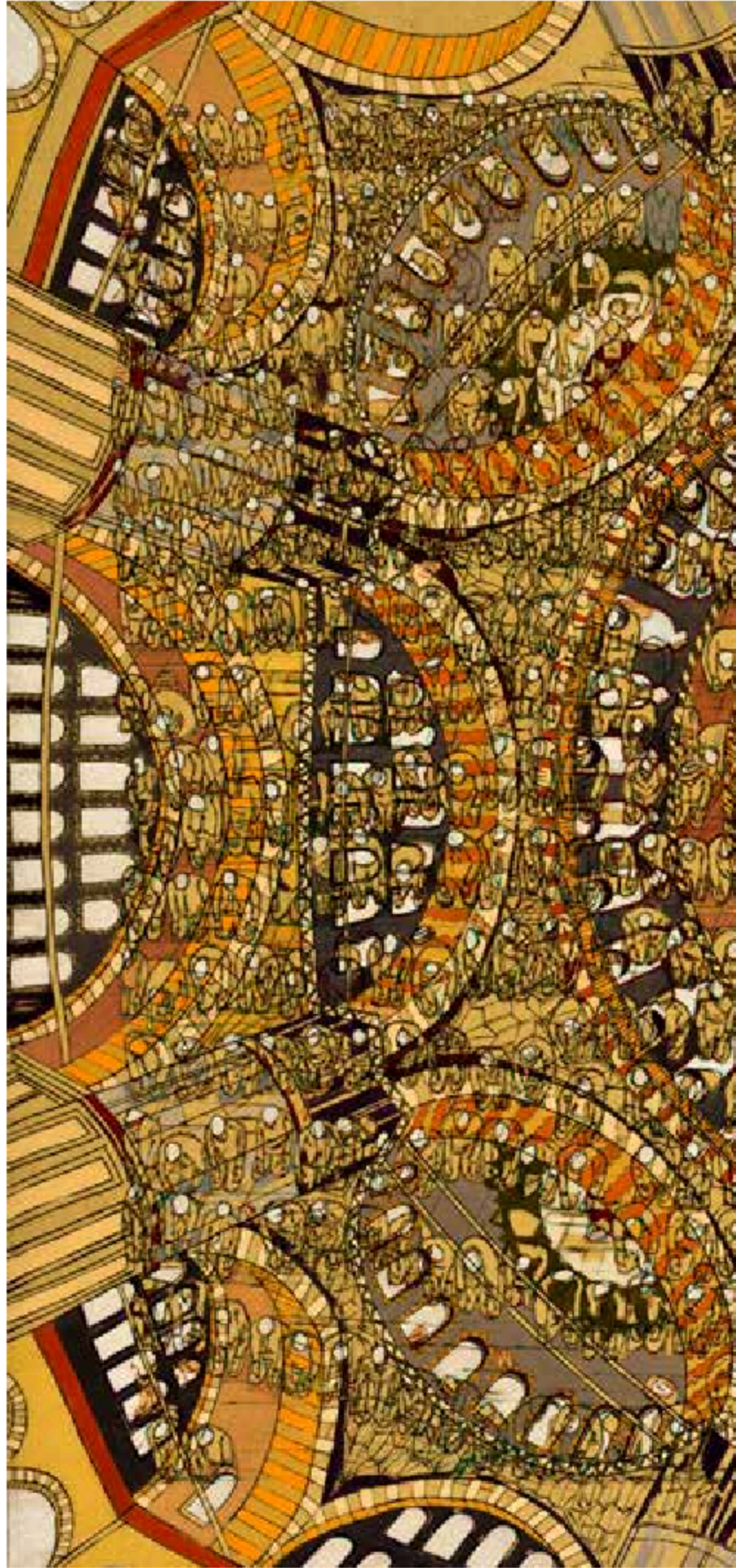

İstanbul Tutkusu Üstüne
Çeşitlemeler: 11 , 2018
Tuval üzerine yağlıboya
80 x 100 cm

Edirne Süleymaniye'de
Namaz, 2018
Tuval üzerine yağlıboya
140 x 180 cm

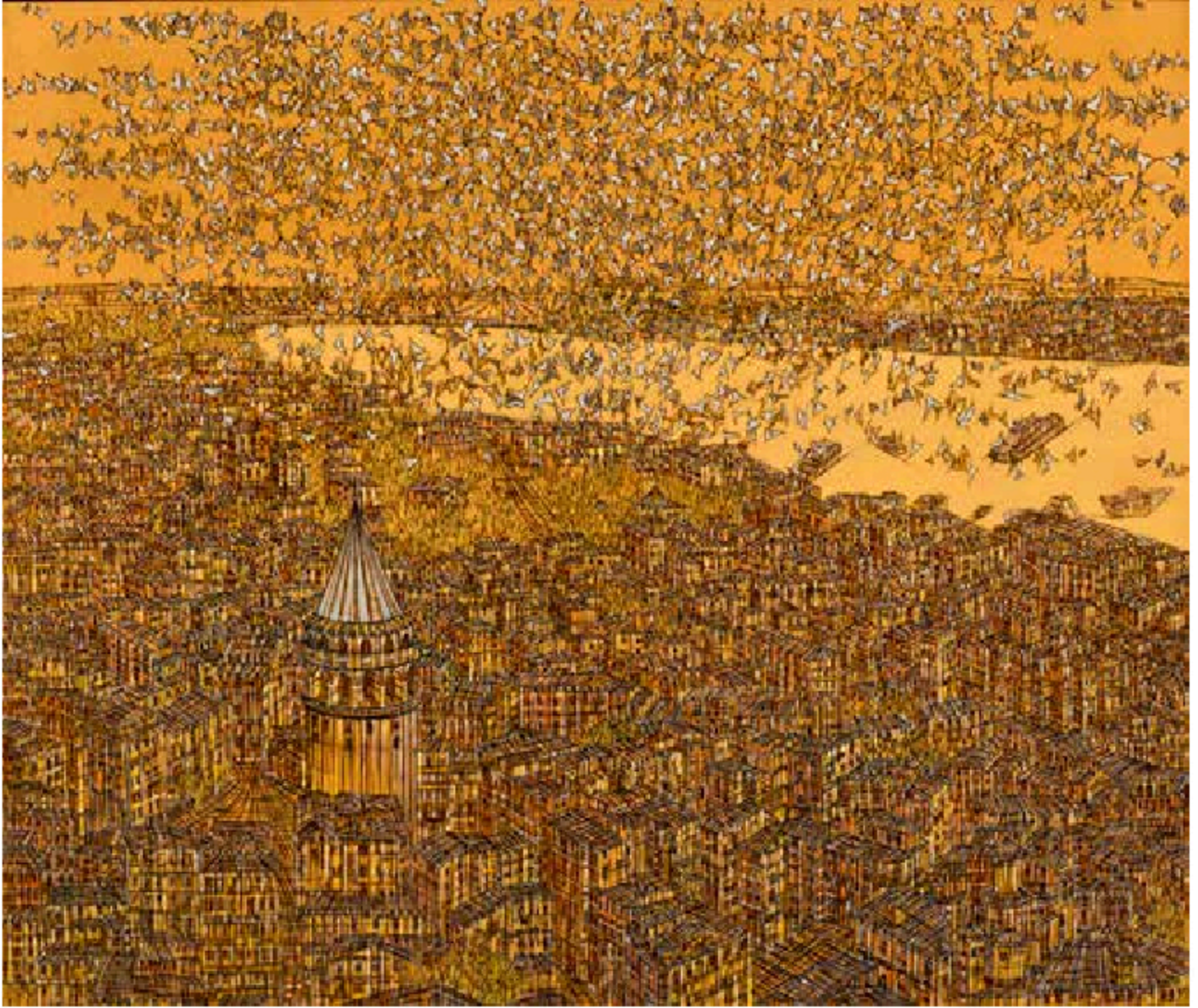

Edirne Süleymaniye'de
Namaz, 2018
Tuval üzerine yağlıboya
140 x 180 cm (Detay)

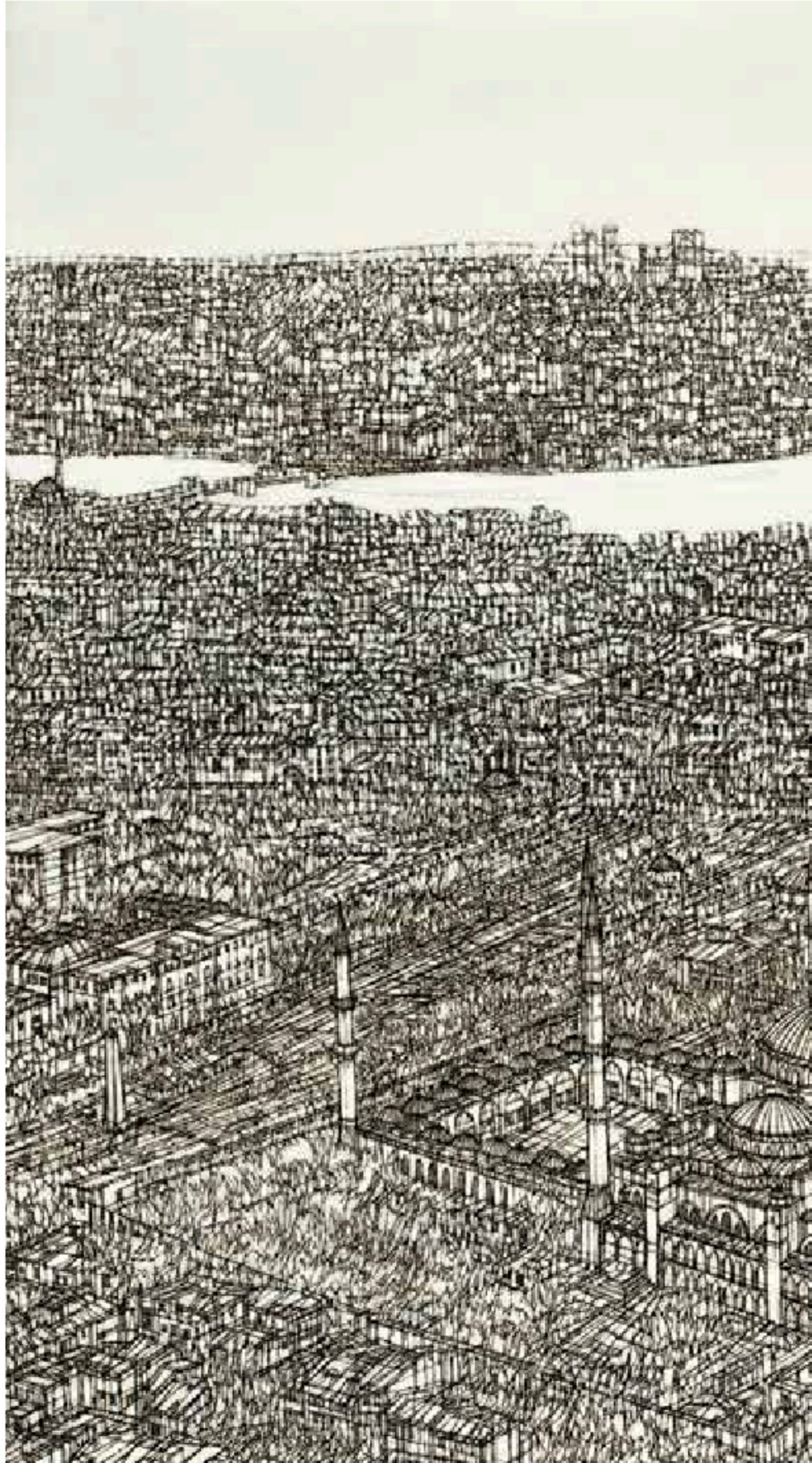

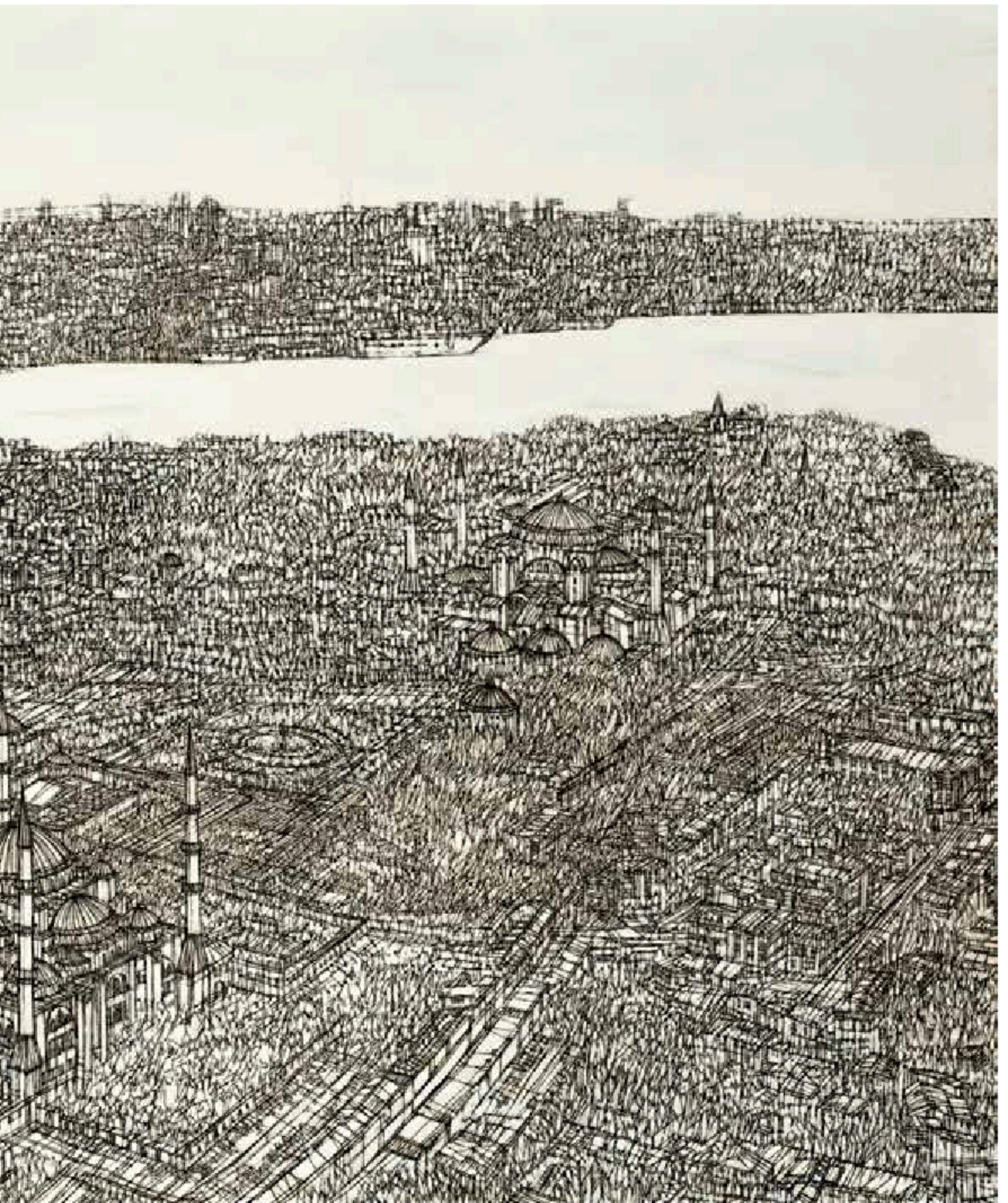

İstanbul Tutkusu Üstüne
Çeşitlemeler: 13, 2018
Tuval üzerine yağlıboya
120 x 140 cm

İstanbul Tutkusu Üstüne
Çeşitlemeler: 14, 2018
Tuval üzerine yağlıboya
130 x 180 cm

İstanbul Tutkusu Üstüne
Çeşitlemeler: 15, 2018
Tuval üzerine yağlıboya
130 x 180 cm

İstanbul Tutkusu Üstüne
Çeşitlemeler: 16, 2018
Tuval üzerine yağlıboya
130 x 200 cm

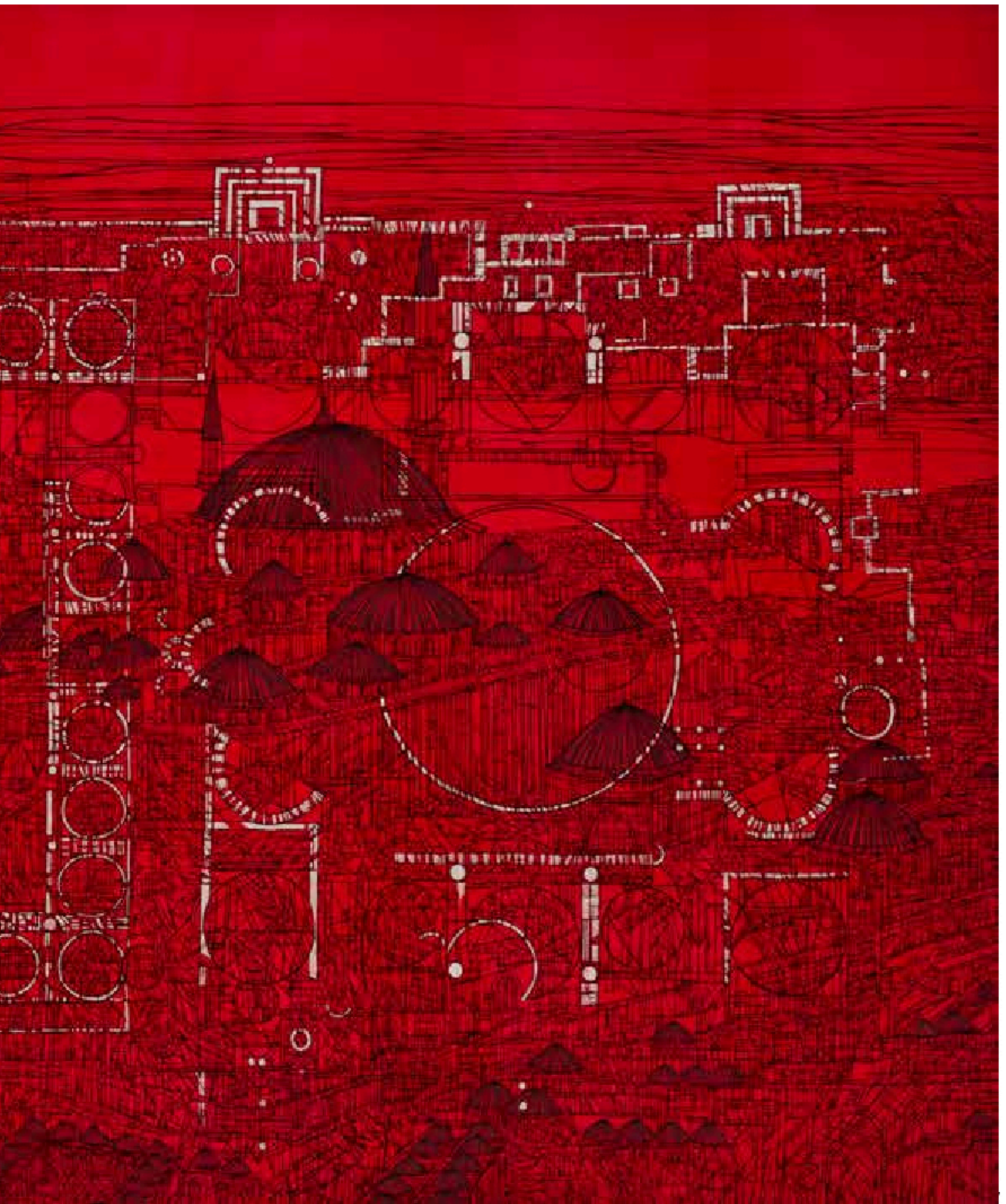

İstanbul Tutkusu Üstüne
Çeşitlemeler: 17, 2018
Tuval üzerine yağlıboya
100 x 100 cm

İstanbul Tutkusu Üstüne
Çeşitlemeler: 18, 2018
Tuval üzerine yağlıboya
130 x 180 cm

İstanbul Galata, 2018
Tuval üzerine yağlıboya
160 x 100 cm

Devrim Erbil

Ressam, Profesör, Devlet Sanatçısı

- 1937 Uşak'ta doğdu.
- 1955 İstanbul Devlet Güzel Sanatlar Akademisi Resim Bölümü'ne girdi. Galeride, Halil Dikmen'in atölyesinde, Bedri Rahmi Eyüboğlu'nun öğrencisi oldu.
- 1959 "Soyutçu 7ler" grubunu kurdu. İstanbul Güzel Sanatlar Akademisi Yüksek Resim Bölümünü bitirdi.
- 1962 Akademi'ye asistan oldu. Bedri Rahmi Eyüboğlu, Cemal Tollu ve Cevat Dereli atölyelerinde görev aldı.
- 1965 İspanya Hükümeti'nin verdiği sanat bursunu kazanarak gittiği Madrid ve Barcelona'da başladığı meslek araştırma ve incelemelerine Paris ve Londra'da devam etti.
- 1969 Yılın Genç Ressamı seçildi.
- 1969 Türkiye Çağdaş Ressamlar Derneği Başkanlığı görevinde bulundu.
- 1975 Görsel Sanatçılar Derneği Başkanlığı yaptı.
- 1979 İstanbul Resim Heykel Müzesi Müdürlüğü'ne atandı.
- 1981 İ.D.G. S Akademisinde Profesörlüğe yükseldi.
- 1999 Kırgızistan Bilim ve Sanat Akademisi Onur Üyeliği unvanı verildi.
- 2000 Balıkesir Devrim Erbil Çağdaş Sanatlar Müzesi açıldı.
- 2004 Mimar Sinan Üniversitesi'nden emekli oldu.
- 2005 Doğu Üniversitesi Sanat ve Tasarım Fakültesi kurucu dekanı olarak görev yaptı.
- 2015 Devrim Erbil Sanat, Kültür ve Eğitim Vakfı'nı kurdu.

Uluslararası Ödülleri

- 1966 V. Tahran Bienali “Saray ve Kraliyet 1. Ödülü”
1972 IX. İskenderiye Bienali Resim 2. Ödülü

Ulusal Ödüllerden ve Başarılarından Seçkiler

- 1968 “Yılın Genç Ressamı Sergisi” Genç Ressamlar 1. Ödülü
1973 Türkiye Cumhuriyeti 50. Yılı Resim-Heykel Yarışması
“Atatürk ve Cumhuriyet Ödülü”
1974 DYO Resim Yarışması “Başarı Ödülü”
1976 DYO Resim Yarışması “Başarı Ödülü”
1978 Devlet Resim-Heykel Sergisi “Başarı Ödülü”
1982 Devlet Resim-Heykel Sergisi “Başarı Ödülü”
2000 Türkiye Gazeteciler Cemiyeti Sedat Simavi
“Görsel Sanatlar Ödülü”
2012 Art Bosphorus Çağdaş Sanat Fuarı İstanbul
“Yılın Sanatçısı” Ödülü
2012 Yedirenk Sanat Vakfı “Ustanın Günü” Ödülü
2017 Uluslararası Plastik Sanatlar Derneği
“Yılın Sanatçısı” Onur Ödülü
2017 Beyoğlu Belediyesi “Üstün Hizmet Nişanı”

Yurtdışında Eserlerinin Yer Aldığı Müzeler

- Ben and Abby Greg Foundation, Minnesota / ABD
- Banja Luka Umneticka Galeriya / Bosna Hersek
- Alexandria Museum of Fine Arts / Mısır
- Museum of Contemporary Arts, Bükreş / Romanya
- National Museum of History, Taipei / Tayvan
- Palacio National da Ajuda, Lizbon / Portekiz
- Georgian National Museum, Tiflis / Gürcistan
- Tirana National Museum, Tiran / Arnavutluk

Yurtiçinde Eserlerinin Yer Aldığı Bazı Müzeler

- Milli Kütüphane Koleksiyonu, Ankara
- Resim Heykel Müzesi, İstanbul-Ankara-İzmir
- Selçuk Yaşar Müzesi Koleksiyonu, İzmir
- Cumhurbaşkanlığı Köşkü, Ankara
- Devrim Erbil Çağdaş Sanatlar Müzesi, Balıkesir
- İstanbul Modern, İstanbul
- Eskişehir Çağdaş Sanatlar Müzesi, Eskişehir
- Erzurum Atatürk Üniversite Koleksiyonu, Erzurum
- Hacettepe Üniversitesi Koleksiyonu, Ankara

Sanat Anlayışı

Devrim Erbil resmin şairi. Doğa onun tutkusu. Yaşamın ritmi ve devinimi onu her zaman etkiliyor. Birbirinin benzeri ama tıpkısı olmayan tekrarlar, ikilemler onu varlık nedenini sorgulamaya götürüyor. Anadolu'nun kültürel mirası onun bakış açısına her zaman yön vermiştir. Kültürler arası ilişkiler ve günümüze dek uzayan çizginin ortak paydaları; "Anadolu'da Yaşam Üstüne Çeşitlemeler" dizisi belli bir döneminin vazgeçilmez konusudur.

İstanbul: Altmış yıldır yaşadığı bir kent; uçsuz bucaksız, tarihsel konumu ile doğasıyla olağanüstü. Devrim Erbil şimdi İstanbul resimleri yapıyor. Bazen kuşbakışı bir görüntüyle, bazen iki bir bakışın birlikteliğiyle. Çoğunlukla kuşların kanat seslerindeki müziği ve hareketlerindeki ritmi hissettirerek. Devrim Erbil eserleriyle bir anlık bir mutluluk duygusu – yaşam sevinci vermek istiyor. Şiirin sözcükleri gibi bir anlık mutlulukları birbirine eklemek istiyor.

© 2018 Devrim Erbil

Bu katalog 19.09.2018–23.09.2018 tarihleri arasında
Contemporary Istanbul'da düzenlenen
Devrim Erbil Sergisi için 1000 adet basılmıştır.

Koordinatör: Barış Erbil

Portre Fotoğrafi: Ardan Ergüven

Fotoğraf: Mesut Güvenli

Baskı ve Cilt: A4 Ofset

Yeşilce Mah. Oto Sanayi Sitesi

Donanma Sok.No: 16, D: 1-2

Seyrantepe, Kağıthane, İstanbul

Tel: 0212 281 6448, 0212 281 5364

www.a4ofset.com

Olcay Art

Cemil Topuzlu Cad. No: 90/B

Caddebostan İstanbul

T. +90 216 411 17 13

